

Про стан функціонування центрів розвитку професійної кар'єри та шляхи популяризації П(ПТ)О в області

Концепцією реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року (затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 419-р) одним із завдань реформи професійної (професійно-технічної) освіти визначено державно-приватне партнерство у сфері професійної (професійно-технічної) освіти та взаємозв'язок з ринком праці через популяризацію професійної (професійно-технічної) освіти серед дітей, молоді, дорослих, планування професійного розвитку та кар'єри. Реформа сприятиме формуванню нового іміджу випускника закладу професійної (професійно-технічної) освіти як всебічно розвиненої особистості, здатної до вибору індивідуальної освітньої траєкторії, навчання впродовж усього життя, розвитку професійної кар'єри, підприємництва та самозайнятості.

Саме для цього в області на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти створюються центри розвитку професійної кар'єри, діяльність яких покликана на реалізацію сучасних та ефективних заходів, орієнтованих на створення необхідних умов для професійного визначення молоді, становлення та кар'єрного розвитку майбутніх кваліфікованих робітників в умовах ринкової економіки, результативного працевлаштування, налагодження співпраці з роботодавцями, зацікавленими знайти висококваліфікований персонал.

Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Сумській області є постійним партнером ЗП(ПТ)О в цій діяльності та здійснює методичний супровід закладів з питань організації профорієнтаційної роботи та кар'єрного консультування. Створено Сумський центр розвитку професійної кар'єри – інформаційний простір, що акумулює дані, корисні як для учнів, ЗП(ПТ)О, так і роботодавців у напрямку результативного працевлаштування, професійного підбору кандидатів на вакансії та місця стажування, відкриття та функціонування ЦРК. На допомогу профорієнтаторам та спеціалістам-консультантам НМЦ ПТО створено збірник інтерактивних занять профорієнтаційного спрямування, проводяться різнопланові заходи, спрямовані на вдосконалення ефективності профорієнтаційної роботи та популяризації ПТО, індивідуальні консультування щодо відкриття та функціонування ЦРК. Цього року для заступників директорів з навчально-виховної роботи та профконсультантів ЗП(ПТ)О проведено навчальний курс «5 кроків успішної комунікації закладу П(ПТ)О». Протягом навчання розглянуто принципи побудови комунікаційної стратегії, особливості комунікацій з роботодавцями, соціальними партнерами, батьківською громадськістю, інтернет комунікації ЗП(ПТ)О.

Результатом тісної співпраці НМЦ ПТО та ЗП(ПТ)О стало відкриття та активна діяльність 12 центрів розвитку професійної кар'єри на базі державних навчальних закладів «Глухівське вище професійне училище»,

«Охтирський центр професійно-технічної освіти», «Шосткинський центр професійно-технічної освіти», «Сумське міжрегіональне вище професійне училище», «Сумське вище професійне училище будівництва та автотранспорту», «Білопільське вище професійне училище», державних професійно-технічних навчальних закладів «Роменське вище професійне училище», «Шосткинське вище професійне училище», «Сумський центр професійно-технічної освіти з дизайну та сфери послуг», «Лебединське вище професійне училище лісового господарства», «Конотопське вище професійне училище». І ще один, відкритий цього року, на базі ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну».

Авжеж у 2022 році в зв'язку із широкомасштабним вторгненням країни-терориста на територію України і подальшими військовими діями робота ЦРК була дещо призупинена, але тим не менш, ми працюємо далі.

Лева частка роботи ЦРК зосереджена на інформаційній та профорієнтаційній діяльності. Більшість заходів, проведених ЦРК, мають профорієнтаційне та промоційне спрямування. Дні відкритих дверей, віртуальні екскурсії закладом, майстер-класи, вокшопи, віртуальні квести, вікторини, інтерактивні ігри, відео презентації професій, профорієнтаційні зустрічі, консультування, фотовиставки, акції, участь у конкурсах, ярмарках, виставках.

НМЦ спільно з ДОН СОДА та за підтримки ЗП(ПТ)О започатковано проведення Тижня ПТО в нашій області, який традиційно проходить у листопаді. Основну роль тут відіграє як раз робота ЦРК.

Заклади професійної (професійно-технічної) освіти презентували свою діяльність шляхом проведення онлайн-майстер-класів «Магія з'єднання металів», «Мистецтво карвінгу», «Плазмове різання фігурних деталей», «Зварювання пластикових труб на стиковому зварювальному апараті», «Приготування бісквітного молекулярного моху», «Мережеві млинці», «Вечірня зачіска за 10 хвилин», відео-презентацій професій різних галузей, днів відкритих дверей, зацікавлювали майбутніх абітурієнтів веб-квестами «Професія від Цифри», «Подорож до країни майстрів», «Обери свою професію», інтерактивними іграми та вікторинами «Безпечних рух – безпечна дорога», «У світі електрики», «Будівельні ігри», «Кулінарний БАТЛ», провели онлайн-зустрічі з незайнятим населенням, онлайн-виставку фоторобіт «Червона калина».

З метою вивчення найефективніших способів популяризації ПТО, аналізу так би мовити «попиту на ЗПТО серед молоді» НМЦ ПТО було проведено онлайн-опитування учнів закладів «визначення профорієнтаційних шляхів до закладів П(ПТ)О», результати якого є цікавими та корисними в подальшій стратегії планування профорієнтаційної кампанії. Для онлайн-опитування використовувалась онлайн-анкета, створена за допомогою додатка Forms в Office 365, який було поширено шляхом розсилки через електронну пошту на адреси закладів П(ПТ)О. В опитування взяло участь 1 111 здобувачів освіти ЗП(ПТ)О Сумщини.

Я коротко ознайомлю вас з основними висновками, а більш докладно з результатами моніторингу можна ознайомитися на сайті НМЦ ПТО.

1. Найбільше майбутні здобувачі освіти дізнаються про заклад П(ПТ)О від друзів, що зазначили 55% респондентів. У значній мірі інформацію про заклад П(ПТ)О доводять викладачі закладів профтехосвіти (30%) та батьки (28%). Менш за все майбутні здобувачі освіти шукають інформацію про заклад П(ПТ)О в соціальних мережах.

2. На вибір закладу П(ПТ)О, в першу чергу, впливає наявність комфортних умов для навчання та проживання, що зазначили 54% опитаних. Великий вплив на вибір мають територіальна близькість розташування закладу П(ПТ)О до місця проживання, а також відгуки друзів, які там навчалися чи навчаються.

3. Майже половина опитаних зазначила, що заклад загальної середньої освіти не здійснює тестування на визначення професійної орієнтації учнів.

4. Значний вплив на рішення щодо навчання в закладі П(ПТ)О має особисте спілкування педагогів профтехів з молоддю.

5. 55% здобувачів освіти задоволені власним вибором закладу П(ПТ)О та умовами навчання. Разом з тим 33% респондентів мають певні зауваження, а 12% опитаних не задоволені умовами навчання в ЗП(ПТ)О.

6. Максимальна кількість респондентів (94 %) готова рекомендувати друзям чи одноліткам навчатися у закладі професійної (професійно-технічної) освіти.

Тепер повернемося до ЦРК. Другим напрямком роботи ЦРК є діяльність з кар'єрного консультування. Тренінгові заняття з формування стратегії пошуку роботи, складання резюме, підготовки до співбесіди із роботодавцями, розвитку м'яких навичок здобувачів освіти, правове та юридичне консультування, навчання основам приватного підприємництва, зустрічі з успішними випускниками, приватними підприємцями. Так цього року спеціалісти центрів розвитку кар'єри провели тренінгові заняття для майбутніх випускників «15 правил резюме», «Імідж випускника ЗП(ПТ)О», «5 кроків до успішного працевлаштування», майстер-клас «Маркетинг кондитерських виробів. Створення власної справи у надзвичайних умовах». Сумській центр ПТО з дизайну та сфери послуг створим серію короткометражних відео «Як зробити самопрезентацію», «Резюме – демонстрація твого потенціалу», «Кращі аргументи на співбесіді» тощо. Шосткинський центр ПТО провели захід у форматі круглого столу «Як реалізувати себе у професії» за участю приватного підприємства «ІТ-технологія».

Доречи співпраця з роботодавцями та соціальними партнерами це наступний важливий напрямком роботи ЦРК. Підбір претендентів на вакантні посади роботодавців, проведення спільних заходів, зустрічей зі здобувачами освіти. Так у 2022 році за участі провідних рестораторів регіону Охтирським центром професійно-технічної освіти проведено вебінар «Інноваційні виробничі технології в галузі громадського харчування»,

Шосткинським ВПУ організовано засідання у форматі круглого столу з роботодавцями, представниками міської влади, центру зайнятості та відділу освіти. І хоча цього року спільних заходів було небагато за зрозумілих причин, цей напрямок роботи ЦРК є дуже перспективним і буде надалі набирати обертів і розвиватися.

Що ж до планів на майбутнє, можемо зазначити, що на 2023 рік НМЦ заплановано розробка та впровадження курсу тренінгового навчання для консультантів з профорієнтаційної роботи, а також методичні заходи для заступників з навчально-виховної роботи щодо підвищення ефективності проведення профорієнтаційної роботи та діяльності ЦРК.

У 2023 році також заплановано відкриття трьох нових центрів розвитку професійної кар'єри на базі державного навчального закладу «Сумський центр ПТО харчових технологій, торгівлі та ресторанного сервісу», державних професійно-технічних навчальних закладів «Сумський центр ПТО», «Конотопський професійний аграрний ліцей».

Також з метою побудови злагодженої, чіткої та дієвої системи зовнішньої і внутрішньої комунікації, яка допоможе ефективніше реалізовувати стратегічні цілі системи профтехосвіти області НМЦ сплановано у 2023 році розроблення комунікаційної стратегії системи П(ПТ)О Сумської області.

26.12.2022

Катерина ШЕЙКІНА